

Herbestemming & hergebruik

Nader Soortenonderzoek

Noortheylaan, Leidschendam-Voorburg

Nader Soortenonderzoek

Noorthey laan, Leidschendam-Voorburg

Projectnummer: 2022-0273

Datum: 16-11-2022

Versie 1.0

Opdrachtgever: Lodewijck Groep

Ben ten Oever
Projectleider Ecologie
b.tenoever@lycens.nl
M 06 160 074 42

Merijn van Hoek
Teamleider Ruimtelijke Ordening & Ecologie
m.vanhoek@lycens.nl
M 06 839 230 05

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. De ontwikkeling.....	5
2.1. Projectlocatie.....	5
2.2. Voorgenomen activiteiten.....	6
2.3. Onderzoeksgebied	7
3. Het onderzoek.....	8
3.1. Methode.....	8
3.2. Bezoeken	12
3.3. Resultaten.....	13
3.4. Wettelijke consequenties.....	18
4. Conclusies.....	20
Bijlagen	21
Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen.....	22

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de realisatie van 58 woningen aan de Noortheylaan 21 te Leidschendam. Om ruimte te creëren dient bebouwing gesloopt te worden en dient beplanting gerooid te worden. In het kader van de Zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van de volgende beschermde soorten en hun vaste rust- en voortplantingsplaats, nestplaats en/of leefgebied niet uitgesloten kan worden:

- > Vleermuizen (gebouw bewonende en boom bewonende soorten)
- > Marterachtigen (steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel)
- > Vogels (huismus, sperwer en ransuil)
- > Waterspitsmuis

Bovengenoemde soorten en hun vaste rust- en voortplantingsplaats, nestplaats en/of leefgebied zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen.

Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van de projectlocatie voor vleermuizen, is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform Vleermuisprotocol 2021. Voor de betekenis van de projectlocatie voor vogels is onderzoek gedaan op basis van door SOVON gehanteerde telrichtlijnen, Kennisdocumenten en de expertise van de ecooloog. Daarnaast heeft het nader onderzoek marterachtigen plaatsgevonden conform Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming 2017 en het waterspitsmuisonderzoek is uitgevoerd conform richtlijnen van de zoogdiervereniging.

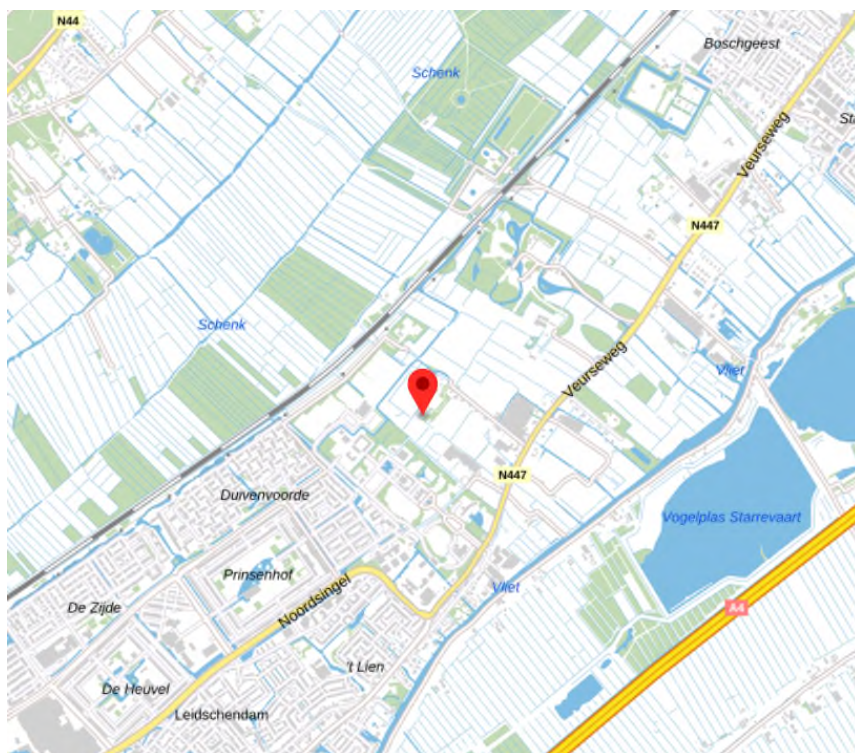
In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde. Als laatste is in de bijlage aanvullende informatie van het onderzoek, zoals een verspreidingskaart van de waarnemingen, te vinden.

2. De ontwikkeling

2.1. Projectlocatie

Situering

De projectlocatie is gesitueerd aan de Noortheylaan 21 te Leidschendam. De projectlocatie ligt buiten de bebouwde kom ten noorden van de woonkern Leidschendam en wordt omgeven door zowel landelijk als stedelijk gebied. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van de projectlocatie (rode marker) weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van de projectlocatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Beschrijving

De projectlocatie bestaat uit bebouwing, verharding, agrarisch perceel en beplanting en wordt omgeven door zowel landelijk als stedelijk gebied. Binnen de projectlocatie is een woning aanwezig welke over bakstenen buitengevels met luchtsponw beschikt en bedekt is met dakpannen. Daarnaast is dakoverstek aanwezig en groeit beplanting tegen de gevel en het dak aan. Verder is een schuur aanwezig welke deels bestaat uit bakstenen buitengevels zonder luchtsponw met aansluitend een houten overkapping waarvan de schuur bedekt is met dakpannen en de overkapping met golfplaten. Er groeit klimbeplanting tegen de schuur aan en er ligt opgeslagen puin omheen. De bebouwing wordt omgeven door gazon, (half)verharding, beplanting en dichtbegroeide bosschages en bomen als laurier, hulst, conifeer, klimop, berk en magnolia. Verder zijn nog kassen en schuilstallen aanwezig voor dieren welke uit hout bestaan met dakbedekking van golfplaten en dakleer en is een buitenpaardijbak aanwezig. Rondom de bebouwing en bosschages is grasland aanwezig met

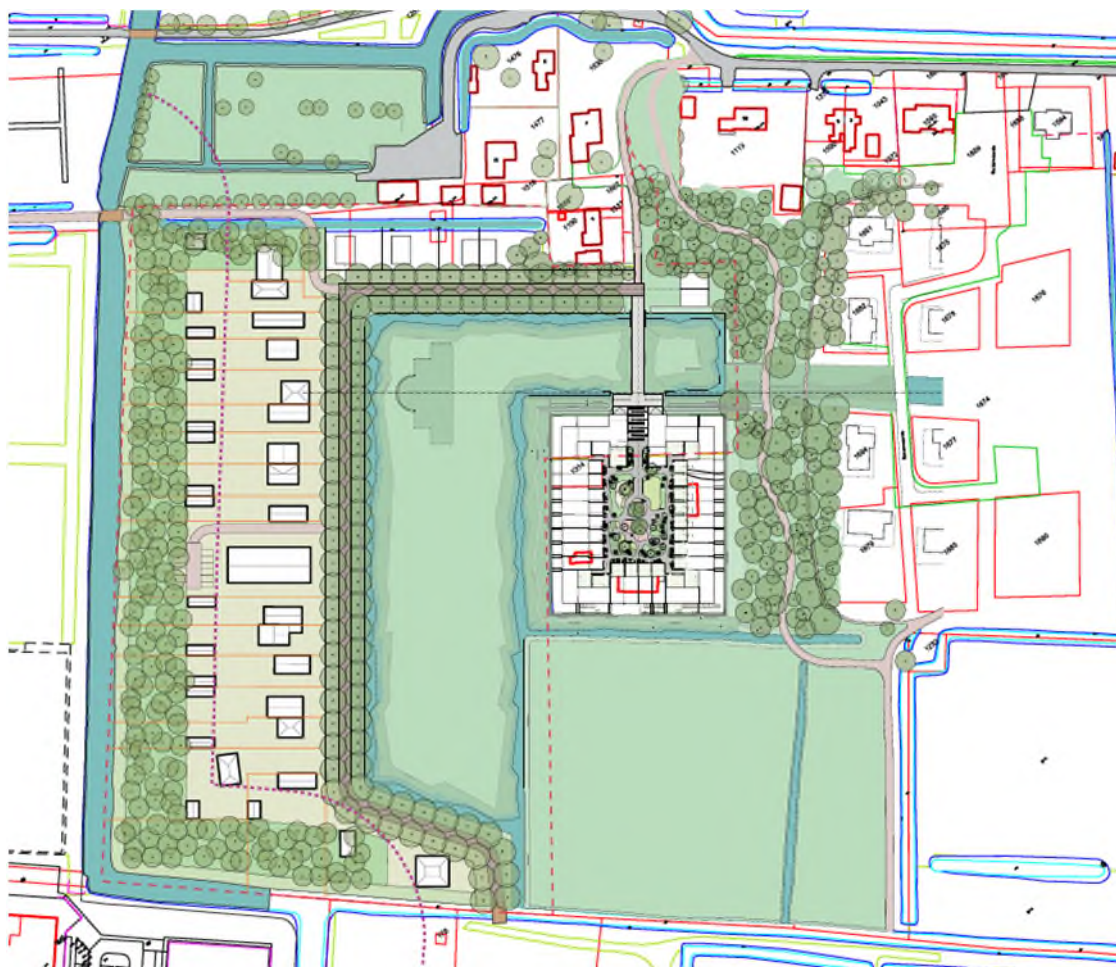
kavelgrenssloten. Een deel van het grasland wordt begraaasd en een deel is verruigd. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (rode kader) van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing van de projectlocatie (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens de bebouwing te slopen, de verharding te verwijderen en een gedeelte van de beplanting te rooien (rondom de bestaande woning) om ruimte te creëren voor 58 woningen. Ten behoeve van de woningen wordt verharding aangelegd en er komt een wandelpad naar het zuidelijk gelegen bos. De sloten worden niet gedempt, maar er worden duikers aangelegd. Na de realisatie worden de erven landschappelijk ingepast door de aanplant van beplanting. Figuur 2.3 geeft een verbeelding van het wenselijke eindbeeld.

Figuur 2.3: Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron: Lodewijck Groep, 2022)

2.3. Onderzoeksgebied

Om de effecten van een voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied aan sloten, agrarisch perceel en bebouwing. Vanwege de lokale invloedsfeer, wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het plangebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het plangebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een Echo Meter Touch 2 met opname- en vertragingfunctie en een Batlogger M is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Op basis van frequentie, klank en ritme zijn met zekerheid de soorten bepaald. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsomstandigheden en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing naast de projectlocatie als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij de te slopen bebouwing. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Per bezoek waren twee onderzoekers aanwezig. Gelet op de omvang van het object is dat voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige vleermuizen.

Marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in de Handreiking Kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, S., versie 11 oktober 2017). Om de marterachtigen vast te kunnen stellen in het onderzoeksgebied is gebruik gemaakt van in totaal tien wildcamera's waarvan twee in een mirrorbox, drie in een struikrover, twee in een mostela zijn geplaatst en drie wildcamera's aan bomen zijn gehangen. Bij het plaatsen van de camera's is gelet op de functies van het leefgebied van marterachtigen. Zo zijn de eenheden nabij dichte begroeiing en lijnvormige elementen geplaatst. Marterachtigen hebben voorkeur voor dekking biedende structuren zodat ze minder kwetsbaar zijn voor predatoren. Er is geen gebruik gemaakt van lokstoffen. In figuur 3.1 zijn de locaties van de camera's weergegeven.

Figuur 3.1: locaties van de camera's voor materonderzoek

In totaal zijn de camera's zes achtereenvolgende weken geplaatst in de actieve periode. Om de week is een bezoek gebracht om de SD-kaarten en de batterijen te wisselen en de beelden te beoordelen. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek bepaalt de ecooloog wat de functie is van het onderzoeksgebied van de waargenomen marterachtigen.

(Broed)vogels

Voor het nader onderzoek (broed)vogels is gebruik gemaakt van de vereisten zoals gesteld in de kennisdocumenten van BIJ12 en telrichtlijnen van SOVON. In maart wordt een bezoek gebracht aan het onderzoeksgebied om potentieel geschikte nesten voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten van de categorieën 1 tot en met 4 in kaart te brengen.

Huismus

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument Huismus (Bij12, versie 10 juli 2017). Er zijn twee gerichte bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de periode 1 april – 15 mei. Deze bezoeken zijn afgelegd in de tweede helft van de ochtend. Daarbij is gelet op territoriumindicerend gedrag, zoals tjilpende mannetjes, voervluchten en hoorbaar bedelende jongen. Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker. Deze onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te

voet onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker. Ook tijdens de overige bezoeken is gelet op de aanwezigheid van huismussen.

Ransuil

Van de potentieel aanwezige soorten is uitsluitend gericht onderzoek zinvol naar de ransuil. Van deze soort is immers bekend dat zij menselijke bebouwing niet schuwt.

Op basis van richtlijnen van SOVON geldt voor een geldig territorium van ransuilen het volgende:

- In geval van zang en/of balts: minimaal één waarneming in de periode 20 februari t/m 20 juli (baltsroep van mannetje vooral eind februari-maart);
- In overige gevallen (adult in broedbiotoop, paar in broedbiotoop): minimaal één waarneming in de periode 15 maart t/m 20 juli en in totaal twee waarnemingen in gehele periode.

Ransuilen baltsen in de schemer en de nacht waarbij de meeste roepactiviteit is van de late avondschemer tot aan het begin van de nacht. Er zijn daarom twee avondbezoeken gebracht in de periode maart-april. Hierbij is ook het geluid van de ransuil afgespeeld om eventueel aanwezige dieren te activeren. Daarnaast is gelet op overige waarnemingen die duiden op de aanwezigheid van de ransuil (o.a. braakballen, schijtsporten en ruipennen).

Sperwer

Het sperweronderzoek wordt uitgevoerd conform de vereisten van de door SOVON gehanteerde telrichtlijn voor de sperwer. In de telrichtlijn staat aangegeven onder welke omstandigheden een onderzoek moet worden uitgevoerd. Geadviseerd wordt om tussen 1 maart en 15 juli te gaan inventariseren om het broedbiotoop in kaart te brengen door middel van het waarnemen van zang en/of balts. Indien in deze periode twee waarnemingen worden gedaan kan ervan uitgegaan worden dat er sprake is van een broedbiotoop. Er worden geen specifieke tijden geadviseerd om te gaan inventariseren. Hiernaast vindt nestonderzoek plaats in de tweede helft van maart en april. In deze periode zit nog geen/weinig blad aan de bomen waardoor de nesten goed zichtbaar zullen zijn.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de projectlocatie voor de sperwer. Het onderzoek is uitgevoerd door twee avondbezoeken en één ochtendbezoek tijdens gunstige weersomstandigheden (geen regen, harde wind en kou) te brengen in en rondom de projectlocatie in de broedperiode. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij gelet is op zang en balts, op visuele waarnemingen en op nesten van de sperwer. Hierbij is gebruik gemaakt van een verrekijker (Vortex Diamondback HD 8x32).

De overige roofvogels broeden meestal op grote afstand van bebouwing (uitgezonderd steenuil en slechtvalk, maar deze is hier niet te verwachten). Eventuele waarnemingen van andere roofvogels (o.a. buizerd en havik) zijn verzameld tijdens de overige bezoeken.

Waterspitsmuis

Voor waterspitsmuisonderzoek is geen kennisdocument of protocol ontwikkeld. Het onderzoek wordt daarom uitgevoerd op basis van de eerder uitgevoerde onderzoeken naar waterspitsmuizen en richtlijnen van de zoogdiervereniging. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd met lifetraps. In totaal zijn er 29 vallen langs drie watergangen in het onderzoeksgebied geplaatst die zijn voorzien van een nummer en markeringsstok voor de herkenning in het veld. Tussen elke lifetrap zit 15-20 meter ruimte en de vallen zijn enkel langs oevers met dichte vegetatie geplaatst vanwege het leefgebied van de waterspitsmuis. De lifetraps dienen de eerste 48 uur dicht in het onderzoeksgebied te worden gezet om de dieren te laten wennen, ook wel 'pre-baiten' genoemd. Na 48 uur worden de vallen op scherp gezet waarbij de vallen zijn voorzien van hooi, meelwormen, wortel en granenmix. De waterspitsmuis heeft een hoog metabolisme en moet continu eten om zijn lichaamstemperatuur op peil te houden. Het onderzoek duurt 3 dagen waarbij de lifetraps elke 12 uur gecontroleerd dienen te worden; 07:00 en 19:00 van woensdagavond 19:00 tot en met zaterdagochtend 07:00. Zie figuur 3.2 voor de locaties van de lifetraps.

Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker per veldbezoek. Deze onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet onderzocht. Tijdens de ochtend en avondrondes is gebruik gemaakt van een zaklamp. Tijdens elke ronde is een cuvet gebruikt en een determinatieformulier om de dieren op naam te brengen. Bij elke vangst is de lifetrap opnieuw voorzien van hooi en voer.

Figuur 3.2: Locatie lifetraps binnen onderzoeksgebied

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door ecooloog dhr. B. ten Oever, dhr B. Engbersen en mw. J. Martens.

3.2. Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september is uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er zijn geen specifieke bezoeken tijdens het middernachtzwermen (eind augustus, begin september) uitgevoerd omdat de bebouwing in het onderzoeksgebied ongeschikt is als massa-winterverblijfplaats (te weinig massa of bouwvolume en geen gebufferde delen van het gebouw zoals loggia's). De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021. In tabel 3.1 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op/zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
30-5-2022	21:30-23:30	21:52	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Licht bewolkt, 14°C, droog, wind 0-1 Bft
20-6-2022	03:20-05:20	05:15	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Matig bewolkt, 13°C, droog, wind 1-2 Bft
11-7-2022	21:30-23:30	22:01	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Licht bewolkt, 20°C, droog, wind 0-1, Bft
22-8-2022	20:45-22:45	20:53	2	Paarverblijfplaats	Helder, 23°C, droog, wind 0-1 Bft
12-9-2022	05:15-07:15	07:08	2	Paarverblijfplaats	Licht bewolkt, 15°C, droog, wind 1-2 Bft

Marterachtigen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het onderzoeksgebied voor marterachtigen is het onderzoeksgebied in totaal viermaal bezocht. In tabel 3.2 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.2: Bezoekschema materonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Controle	Aantal onderzoekers
30-05-2022	1	1
13-06-2022	2	1
27-06-2022	3	1
11-07-2022	4	1

(Broed)vogels

Huismus

De bebouwing in het plangebied is tweemaal onderzocht in het voorjaar 2022. Het onderzoeksgebied is in de ochtend bezocht in april en mei 2022. In tabel 3.3 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.3: Bezoekschema huismusonderzoek in onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
19-04-2022	08:00-10:00	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 10°C, droog, wind 0-1 Bft
11-05-2022	10:30-12:30	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 21°C, droog, wind 1-2 Bft

Ransuil

In totaal zijn twee gerichte veldbezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de avond rond schemertijd. De bezoeken zijn in april en mei 2022 uitgevoerd. In tabel 3.4 worden de bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.4: Bezoekschema ransuilonderzoek in onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
21-04-2022	21:15-22:15	20:50	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 14°C, droog, wind 1-2 Bft
10-05-2022	21:45-22:45	21:15	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 16°C, droog, wind 3-4 Bft

Sperwer

In totaal zijn twee gerichte veldbezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de ochtend. De bezoeken zijn in april en mei 2022 uitgevoerd. In tabel 3.5 worden de bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.5: Bezoekschema sperweronderzoek in onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
19-04-2022	08:00-10:00	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 10°C, droog, wind 0-1 Bft
11-05-2022	10:30-12:30	1	Nestindicatief gedrag	Licht bewolkt, 21°C, droog, wind 1-2 Bft

Waterspitsmuis

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het plangebied voor de waterspitsmuis is het onderzoeksgebied in totaal achtmaal bezocht waarbij de lifetraps tijdens zes bezoeken zijn gecontroleerd. De vallen zijn verdeeld over vijf verschillende watergangen verspreid door het onderzoeksgebied om een totaalbeeld te krijgen van het gebruik van het onderzoeksgebied door waterspitsmuis. In tabel 3.6 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.6: Bezoekschema waterspitsmuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Dagdeel	Controle	Aantal onderzoekers
7-11-2022	07:00-09:00	Ochtend	Plaatsen	1
9-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Openzetten & controle 1	1
10-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Controle 2 & 3	1
11-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Controle 4 & 5	1
12-11-2022	07:00-09:00	Ochtend	Controle 6	1

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het onderzoeksgebied.

3.3. Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op basis van veldbezoek 3 (11 juli) en 4 (22 augustus) zijn er een zomer- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaats bevindt zich tussen het dakoverstek en de gevel (noordwest

gevel). Tijdens de najaarsronde werd één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen, die kan worden gelinkt aan de aangetroffen verblijfplaats. In figuur 3.3 worden de resultaten van het vleermuisonderzoek weergegeven en figuur 3.4 geeft de locatie van de aangetroffen verblijfplaats weer.

Figuur 3.3: Resultaten verspreidingsonderzoek vleermuizen

Figuur 3.4: Verblijfplaats gewone dwergvleermuis

Foerageergebied

Tijdens alle veldbezoeken werden 3 tot 5 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen foerageerden rond de bomen in het onderzoeksgebied en over het gazon. Hoewel er in de nabijheid van het onderzoeksgebied een bos aanwezig is, kan het onderzoeksgebied als essentieel foerageergebied worden beschouwd.

Vliegroute

Tijdens alle veldbezoeken zijn overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen, variërend van 2 tot 10 individuen. Deze individuen vlogen over het gazon voor de woning tussen en langs de bomen naar het noorden of zuiden van het onderzoeksgebied. Een belangrijke schakel hierin zijn niet alleen de bomen, maar ook het gebrek aan licht (lantaarnpalen). De bomenlanen en ruigte in het onderzoeksgebied vormen een belangrijke schakel tussen het noordelijke deel en het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied en daarbuiten. Er is tijdens twee veldbezoeken een overvliegende rosse vleermuis waargenomen.

Marterachtigen

Er zijn geen marterachtigen waargenomen en er zijn geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen van marterachtigen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn geen sporen, zoals prooi-resten of latrine sporen, aangetroffen in het onderzoeksgebied.

(Broed)vogels

Huismus

Er zijn geen huismussen waargenomen en er zijn geen nestplaatsen van huismussen in de bebouwing gevonden. Er zijn geen overvliegende huismussen in het onderzoeksgebied waargenomen of gehoord.

Ransuil

Tijdens beide veldbezoeken voor ransuilonderzoek zijn ransuilen waargenomen. Daarbij zijn ransuilen vliegend door het onderzoeksgebied waargenomen en op meerdere plekken in het onderzoeksgebied in de bomen waargenomen. De ransuilen kwamen tijdens elk veldbezoek uit dezelfde richting, de plek van de nestplaats. Ook zijn tijdens 4 van de 5 veldbezoeken voor vleermuisonderzoek ransuilen waargenomen. Tijdens het eerste bezoek voor vleermuizen (30 mei) zijn 4 ransuilen in één beeld waargenomen, waarbij aangenomen kan worden dat het grotendeels om jongen gaat. In figuur 3.5 zijn de locaties van de waarnemingen en de nestlocaties weergegeven.

Figuur 3.5: Resultaten verspreidingsonderzoek ransuil

Sperwer

Er zijn geen sperwers waargenomen en er zijn geen nestplaatsen van sperwers in de beplanting in het onderzoeksgebied aangetroffen. Er zijn geen overvliegende sperwers in het onderzoeksgebied waargenomen of gehoord.

Waterspitsmuis

Er zijn geen waterspitsmuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat waterspitsmuizen een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied. Wel zijn er andere muizensoorten aangetroffen, zoals huisspitsmuis, bosspitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis (zie tabel 3.7).

Tabel 3.7: Resultaten waterspitsmuisonderzoek

Tijdstip bezoek	Datum	Controle	Dagdeel	Raai	Val	Diersoort	Levensstadia	Status
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	1	2	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	1	6	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	1	8	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	2	11	Huisspitsmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	2	15	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	1	1	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	1	2	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	9	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	10	Huisspitsmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	11	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	15	Bossplitsmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	16	Bossplitsmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	18	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	19	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	21	Bossplitsmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	2	Bossplitsmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	4	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	8	Bossplitsmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	9	Veldmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	14	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	15	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	17	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	19	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	1	8	Bossplitsmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	10	Veldmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	12	Huisspitsmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	13	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	19	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	3	22	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	1	6	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	10	Rosse woelmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	13	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	14	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	19	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	3	22	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	2	12	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	2	16	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	3	23	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	3	26	Dwergmuis	Adult	Levend

Overige soorten

Er zijn tijdens de veldbezoeken huisspitsmuis, bosspitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis in het onderzoeksgebied waargenomen (zie tabel 3.7).

3.4. Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Voor werkzaamheden, zoals het vervangen van het dak, (na)isolatie en sloop van de bebouwing met verblijfplaatsen, dient ontheffing aangevraagd te worden. Om een ontheffing te kunnen krijgen, dient sprake te zijn van een wettelijk belang. Tevens dient gewerkt te worden buiten de kwetsbare periode. Indien de vervangende verblijfplaats ontbreekt tijdens kraam- en paarperiode, dienen tijdelijke, vervangende verblijfplaatsen aangebracht te worden. In de vervangende nieuwbouw moeten duurzame, vervangende verblijfplaatsen aangebracht te worden.

Het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van een essentiële vliegroute en essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Deze functie is beschermd en mag niet verloren gaan ten behoeve van de ontwikkeling.

Marterachtigen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat marterachtigen in het onderzoeksgebied voorkomen. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen marterachtige verwond of gedood en wordt geen vaste rust- en voortplantingsplaats aangetast.

(Broed)vogels

Huismus & sperwer

Nestplaatsen van huismussen en sperwers zijn beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Uit nader onderzoek is gebleken dat er geen nesten van huismus en sperwer in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor de huismus en sperwer.

Ransuil

De projectlocatie vormt onderdeel van het essentieel functioneel leefgebied van een paar ransuilen waarvan de nestlocatie in het onderzoeksgebied bevindt. De omgeving rondom de nestlocatie bestaat zowel uit agrarische percelen als bomenrijk gebied in een semi-bebouwde kom. Hierdoor wordt de projectlocatie als essentieel functioneel leefgebied voor de ransuil beschouwd. Het essentiële functionele leefgebied van de ransuil is beschermd en mag alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Voor werkzaamheden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Om een ontheffing te kunnen krijgen, dient sprake te zijn van een wettelijk belang. Er dient gewerkt te worden in de periode dat de steenuil het minst kwetsbaar is, namelijk buiten de voortplantingsperiode (juli-februari).

Daarnaast dienen voorafgaand aan de start van de voorgenomen activiteiten maatregelen genomen te worden om het aanbod en het functioneren van tijdelijk compenserend leefgebied te garanderen. Zo moet de toekomstige situatie voldoen aan voldoende omvang en kwaliteit om het territorium en de populatie in stand te houden. Beoordeeld moet worden of de toekomstige situatie voldoende leefgebied biedt of dat een vergelijkbaar oppervlakte aan leefgebied gerealiseerd moet worden.

Waterspitsmuis

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de waterspitsmuis een vaste rust- en voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezet. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen waterspitsmuis verwond of gedood en wordt geen vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield.

Overige soorten

De overig waargenomen soorten zijn nationaal beschermde diersoorten (paragraaf 3.3, artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming). Binnen Europese en Nederlandse wet- en regelgeving mogen provincies zelf bepalen voor welke diersoorten een algemene vrijstelling geldt. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling hoeft voor een diersoort op de vrijstellingslijst geen ontheffing worden aangevraagd. Dit is opgenomen in de vastgestelde provinciale verordeningen.

De huisspitsmuis, bosspitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis staan op de vrijstellingslijst van de provincie Zuid-Holland. Voor de voorgenoemde beschermde grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen'.

4. Conclusies

In de zomer en het najaar van 2022 is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen, nesten van (broed)vogels en vaste rust- en voortplantingsplaatsen van marterachtigen en waterspitsmuis. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol, richtlijnen en met de expertise van de ecooloog. Het onderzoek is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat, volgens de Wet natuurbescherming, beschermd leefgebied en/of vaste rust- en voortplantingsplaatsen niet uitgesloten kunnen worden van vleermuizen (gewone dwergvleermuis), essentiële vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen en vaste nestplaats en essentieel leefgebied van de ransuil.

Voor het beschadigen of vernielen van beschermd leefgebied en vaste rust-, voortplantings- en nestplaatsen dient een ontheffing aangevraagd te worden. Daarnaast dient gewerkt te worden buiten de kwetsbare periode van de aangetroffen beschermde diersoorten en dienen compenserende en mitigerende maatregelen te worden getroffen. Zo moet de toekomstige situatie voldoen aan voldoende omvang en kwaliteit om het territorium en de populatie in stand te houden. Beoordeeld moet worden of de toekomstige situatie voldoende leefgebied biedt of dat een vergelijkbaar oppervlakte aan leefgebied gerealiseerd moet worden.

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen

Legenda

Ransuil

- Nest ransuil
- Waarneming Ransuil

Gewone dwergvleermuis

- Baltsend GD
- Foeragerend GD
- Overvliegend GD
- Verblijfplaats GD

Rosse vleermuis

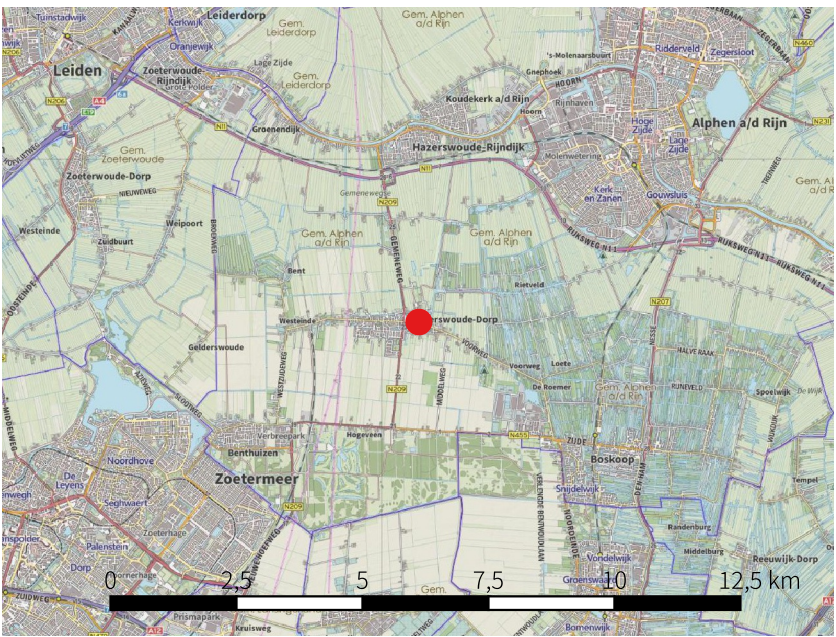
- Overvliegend RV

Camera's

- Wildcamera
- Mostela
- Struikrover
- Mirrorbox

Life traps

- Life trap
- Onderzoeksgebied

Opdrachtgever:

Lodewijk Groep

Type onderzoek : Nader onderzoek Ecologie
Locatie : Noortheylaan, Leidschendam
Fase : Definitief
Tekening : Waarnemingen
Projectleider : Ben ten Oever
Datum : 16 november 2022

Projectnummer : 2022-0273
Bladnummer : 1/1
Getekend : Ben ten Oever
Schaal : 1 à 500
Formaat : A3L

info@lycens.nl
T 0541 570 730
Copyright © Lycens BV